

Dlouhodobý majetek

Ing. Leona Kočařová
Odbor ekonomický Krajského úřadu Zlínského kraje

duben, 2021

Obsah

Náklady související s pořízením DM

Demolice

Samostatné movité věci, soubory movitých věcí

Zařazení různých typů DM do majetkové a účetní evidence

Pořizování nemovitosti – úhrada čerpáním úvěru přímo z úvěrového účtu

Bezúplatně nabytý majetek

Oceňování sbírkových předmětů

Technické zhodnocení

Oprava a údržba

Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku

Vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku

Vyřazení dlouhodobého finančního majetku (zánik společnosti, převod akcií, fúze sloučením)

Náklady související s pořízením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (041, 042)

veškeré náklady související s pořizováním dlouhodobého majetku (DM) a technického zhodnocení se evidují v účetní evidenci obce od **okamžiku rozhodnutí oprávněného orgánu obce pořídit dlouhodobý majetek**, po dobu pořizování majetku, do **okamžiku uvedení do stavu způsobilého k užívání**, na účtu 041, nebo 042

MD 041, 042 D 321 nejčastěji na základě dodavatelské faktury

Náklady související s pořízením dlouhodobého hmotného majetku - analytické členění

**syntetický účet 041, nebo 042 je vhodné analyticky
členit dle jednotlivých položek pořizovaného majetku
(Bod 7.1. písm. a) ČÚS č. 710)**

Náklady související s pořízením dlouhodobého hmotného majetku - demolice

součástí ocenění DHM jsou mimo jiné i náklady na vyřazení stávajících staveb nebo jejich částí (demolice) v důsledku nové výstavby, zůstatkové ceny vyřazených staveb nebo jejich částí a náklady na vyřazení tvoří součást nákladů na novou výstavbu, je potřeba zajistit schválení demolice příslušným orgánem obce

(§55 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)

Náklady na demolici, kdy nenavazuje další výstavba (518)

náklady na demolici v případě, že nenavazuje další výstavba (zůstatková cena stavby nebude součástí další výstavby, nejedná se tedy o náklad související s pořízením DM):

MD 518	D 321	na základě faktury za demolici
MD 321 D 231, pol. 5169		na základě výpisu z BÚ

vyřazení zbourané stavby na základě písemnosti – potvrzení o neexistenci stavby ke dni vystavení, nebo ke dni návrhu na vklad do KN – výmazu z KN:

MD 551 D 081 ve výši zůstatkové ceny

MD 081 D 021 ve výši ceny evidované na účtu 021

Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí – účet 022

doba použitelnosti delší než jeden rok a ocenění převyšuje částku 40 tis. Kč

ne každý majetek v pořizovací ceně nad 40 tis. Kč má dobu použitelnosti delší než 1 rok

příklady majetku s rychlým opotřebením, tj. kratším než 1 rok: textilie (koberce, záclony, závěsy, obleky), náhradní díly, předměty denní potřeby, věci z papíru

Soubory movitých věcí

do souboru je možné zahrnout majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok

soubor majetku je tvořen více věcmi a zpravidla je charakterizovaný **samostatným technicko-ekonomickým určením**

Soubory movitých věcí

samostatné technicko - ekonomické určení = něco společného, něco, co věci spojuje, užívání v nějaké vzájemné závislosti

vytvoření souboru z čeho chci – např. ze všech varných konvic na úřadě – velmi nešťastné ve vztahu k budoucí evidenční zátěži a v rozporu se zákonem č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů, §26, odst. 2

Identifikace jednotlivých věcí v souboru a jejich ocenění

potřeba rozpočítat společné náklady mezi jednotlivé složky majetku

**při provádění inventarizace nezbytnost
odsouhlasení veškerých věcí zahrnutých do
souboru**

**nezbytnost vedení individuálních vstupních cen
věcí zařazených do souboru majetku (§71, odst. 3
vyhlášky č. 410/2009 Sb.)**

Zařazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku do majetkové a účetní evidence

k okamžiku uvedení do stavu způsobilého k užívání

příklady písemností dokladujících způsobilost majetku k užívání - kolaudační souhlas, předávací protokol mezi dodavatelem a obcí, smlouva (jiná písemnost) s vyznačením doručení návrhu na zápis katastrálnímu úřadu, zápis v technickém průkaze vozidla, dnem schválení zastupitelstva (územně plánovací dokumentace), zápisem do registru úřadu průmyslového vlastnictví (ochranné známky)...

MD 013, 014, 019 ...

D 041

MD 021, 022, 031 ...

D 042

Pořízení nemovitosti – úhrada čerpáním krátkodobého úvěru přímo z úvěrového účtu

předpis závazku na základě dodavatelské faktury:

MD 042 D 321

úhrada závazku čerpáním úvěru na základě výpisu z úvěrového účtu:

**MD 321 D 281, pol. 6121 + zapojení úvěru do rozpočtu pol. 8113
(program by měl automaticky položku 8113 vygenerovat ve vazbě na
použití účtu 281)**

splátka úvěru (jistiny) ze ZBÚ na úvěrový účet na základě výpisů:

MD 262 D 231, pol. 8114 + MD 281 D 262

**úhrada úroku ze ZBÚ na základě bankovního výpisu (v souladu s
vnitřní směrnici v návaznosti na ČÚS č. 710, bod 7.1., písm. b)):**

MD 562 D 231, pol. 5141

Účtování o DM, jehož existence byla zjištěna a o kterém dosud nebylo účtováno (body 5.1.4. a 6.1.4. ČÚS č. 710)

v případě, že účetní jednotka zjistí existenci dlouhodobého majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace a nejedná se o opravu účetního záznamu, účtuje o něm:

MD 01., 02., 03. D 401

ocenění reprodukční pořizovací cenou

Pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku

účtování o pořizování DDHM a předpis závazku na základě dodavatelské faktury:

MD 558 D 321

úhrada závazku z titulu pořizování DDHM na základě výpisu z bankovního účtu:

MD 321 D 231, pol. 5137

zařazení DDHM do majetkové a účetní evidence k datu převzetí od dodavatele na základě dodacího listu, předávacího protokolu:

MD 028 D 088

účet 028 = 088 – kontrola v rozvaze, hlavní knize

Pořizování dlouhodobého nehmotného majetku – ochranné známky (registrované v rejstříku průmyslového vlastnictví)

pořizování ochranné známky na základě dodavatelské faktury, licenční smlouvy, dokladu o úhradě registrace ochranné známky :

MD 518, 558, 041 D 321

úhrada závazku vztahující se k pořizování ochranné známky na základě výpisu z bankovního účtu:

MD 321 D 231, pol. 5169, 5179, 6119

zařazení ochranné známky do majetkové a účetní evidence k datu zápisu do registru ochranných známek:

MD 901, 018, 014 D 999, 078, 041

Obnova / prodloužení – ochranné známky (registrované v rejstříku průmyslového vlastnictví)

**předpis závazku z titulu poplatku Úřadu průmyslového vlastnictví na
základě žádosti o prodloužení ochranné známky:**

MD 538 D 321

Úhrada poplatku za prodloužení ochranné známky:

MD 321 D 231, pol. 5362

**předpis závazku fyzické (právníkové) osobě z titulu zajištění prodloužení
či obnovy ochranné známky na základě dodavatelské faktury:**

MD 518 D 321

**Úhrada závazku fyzické (právníkové) osobě z titulu zajištění prodloužení
či obnovy ochranné známky:**

MD 321 D 231, pol. 5169

Náhrada nákladů – zpracování LHO – možnost majetkové evidence (nehmotný majetek)

- pokud se účetní jednotka (obec) rozhodne, je možné LHO evidovat v majetku obce
- vhodné popsat ve směrnici, případně alespoň v textové části přílohy účetní závěrky

Náhrada nákladů – zpracování LHO – možnost majetkové evidence (nehmotný majetek)

pořizování LHO na základě DF: MD 041 D 321

úhrada DF : MD 321 D 231, pol. 6119

přijetí náhrady: MD 231, pol. 2324 D 403

zařazení LHO do majetku: MD 019 D 041

Pořizování dlouhodobého finančního majetku (akcie a podíly ve společnostech s r.o.)

**k okamžiku podpisu zakladatelského dokumentu,
smlouvy o úpisu akcií :**

MD 043 D 368

k okamžiku úhrady na základě bankovního výpisu :

MD 368 D 231, pol. 6201, 6202

Pořizování dlouhodobého finančního majetku (akcie a podíly ve společnostech s r.o.)

**k okamžiku návrhu na zápis do KN – nepeněžitý
vklad (pozemky):**

MD 368 D 031

**k okamžiku návrhu na zápis do KN – nepeněžitý
vklad (stavby):**

MD 081 D 021

MD 368 D 021

Zařazení dlouhodobého finančního majetku do účetní evidence (akcie a podíly ve společnostech s r.o.)

k okamžiku zápisu pořizované společnosti, nebo zápisu navýšení základního jmění společnosti obchodním rejstříkem :

MD 061, 062

D 043

Pořízení dlouhodobého finančního majetku - členských vkladů v družstvu

**k datu ustavující schůze, rozhodnutí členské schůze,
na základě schválených stanov družstva:**

MD 043 D 368

k okamžiku úhrady na základě bankovního výpisu :

MD 368 D 231, pol. 6202

vznik družstva k okamžiku zápisu obchodním

rejstříkem :

MD 061, 062, 069 D 043

Případné doúčtování členského vkladu (Lesní družstvo Osvětimany ...)

k datu zjištění skutečnosti na základě schválených stanov družstva a výpisu z OŘ:

MD 069 D 401

„Členy družstva jsou právnické osoby, kterým byl vrácen nemovitý majetek na základě usnesení vlády č. 168 ze dne 15.3.1995 do podílového vlastnictví „

Výpis z KN kat. území 716359 Osvětimany, st. 247 (St. = stavební parcela)

Bezúplatně nabytý majetek

v případech, kdy obec bezúplatně nabývá majetek od vybrané účetní jednotky, je potřeba zajistit navázání na výši ocenění, výši opravek a výši dotace majetku v účetnictví předávající VÚJ

VÚJ jsou organizační složky státu (např. Pozemkový úřad, Úřad pro zastupování státu, Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, Státní pozemkový úřad), státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, DSO, RRRS, PO a zdravotní pojišťovny

Bezúplatně nabytý majetek

bezúplatným nakládáním s dlouhodobým majetkem se rozumí bezúplatná změna vlastnického práva (např. bezúplatný převod či přechod nebo darování) a bezúplatné umožnění nakládat s dlouhodobým majetkem někomu jinému než vlastníkovi bez změny vlastnického práva (např. předáním k hospodaření nebo výpůjčkou)

reprodukční pořizovací cenou se rozumí ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce

Příklady účtování o bezúplatně nabytém pozemku od VÚJ – darovací smlouva

bezúplatně pořízené pozemky od Zlínského kraje na základě darovací smlouvy k datu podání návrhu na vklad do KN:

MD 031 D 401

související poplatek za vklad do KN (kolek):

MD 538 D 231, pol. 5361

Příklady účtování o bezúplatně nabytém majetku od VÚJ - zrušení práva hospodaření příspěvkové organizaci

zařazení drobného dlouhodobého hmotného majetku do účetnictví obce k datu předání majetku z důvodu zrušení práva hospodaření příspěvkové organizaci na základě předávacího protokolu:

MD 028 D 088

zařazení jiného drobného dlouhodobého hmotného majetku do účetnictví obce k datu předání majetku z důvodu zrušení práva hospodaření příspěvkové organizaci na základě předávacího protokolu:

MD 902 D 999

Účtování o bezúplatně nabytém majetku od účetní jednotky, která není VÚJ

bezúplatně nabytý majetek od účetní jednotky, která není VÚJ, se oceňuje reprodukční pořizovací cenou

bezúplatné pořízení stavby a zařazení stavby do účetní evidence na základě např. darovací smlouvy k datu podání návrhu na vklad do katastru nemovitostí :

MD 021

D 401

Účtování o bezúplatně nabytém majetku – praktická doporučení

Respektování závazných analytik v případě zpracování
účetnictví informačním systémem pro vyhotovení účetního
Výkazu Přehled o změnách vlastního kapitálu

Doporučujeme u účtů 401 a 403 dodržovat závazné analytiky
v případech zpracování účetnictví systémem Ginis proto, aby
byl systémem správně vyhotoven účetní výkaz Přehled o
změnách vlastního kapitálu

Oceňování sbírkových předmětů

Vyhláška č. 410/2009 Sb., § 71 odst. 4:

- (4) Sbírka muzejní povahy, u které není známa pořizovací cena, se oceňuje 1 Kč. Pokud dochází ke změnám v jejím rozsahu, ocenění této sbírky muzejní povahy se nemění. Rozšiřuje-li se tato sbírka muzejní povahy o věc, jejíž ocenění je známé, ocenění této sbírky muzejní povahy se nemění o ocenění této věci a tato věc je vykázána v položce „A.II.2. Kulturní předměty.

Oceňování sbírkových předmětů

- **úplatně nabytý sbírkový předmět → pořizovací cena**
- **bezúplatně nabytý sbírkový předmět → reprodukční pořizovací cena, nebo navázání na výši ocenění**
- **sbírkový předmět vytvořený vlastní činností → vlastní náklady**

Technické zhodnocení (§55, odst. 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb. prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví)

Technickým zhodnocením se rozumí zásahy do dlouhodobého nehmotného majetku nebo dlouhodobého hmotného majetku, které mají za následek **změnu jeho účelu nebo technických parametrů, nebo rozšíření jeho vybavenosti nebo použitelnosti, včetně nástaveb, přístaveb a stavebních úprav, pokud** vynaložené náklady dosáhnou ocenění stanoveného pro vykazování jednotlivého dlouhodobého majetku, tj. 60.000,- Kč pro DNM (§11 odst. 2 vyhlášky č. 410/2009 Sb.) nebo 40.000,- Kč pro DHM (§14 odst. 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb.).

Technické zhodnocení (§55, odst. 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb. prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví)

Náklady vynaloženými na technické zhodnocení se rozumí souhrn nákladů na dokončený zásah do jednotlivého dlouhodobého majetku.

Technické zhodnocení (§33 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů)

Technickým zhodnocením se rozumí vždy výdaje na dokončené **nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku**, pokud převýšily u jednotlivého majetku v úhrnu ve zdaňovacím období částku 80.000,- Kč.

Rekonstrukcí se rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů.

Modernizací se rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.

Oprava a údržba (§55, odst. 2, písm. a) vyhlášky č. 410/2009 Sb. prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví)

Opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu.

Uvedením do provozuschopného stavu se rozumí provedení opravy i s použitím jiných než původních materiálů, dílů, součástí nebo technologií, pokud tím nedojde k technickému zhodnocení.

Údržbou se rozumí soustavná činnost, kterou se zpomaluje fyzické opotřebení a předchází poruchám a odstraňují se drobnější závady.

Opravovat a udržovat je možné dlouhodobý majetek, který je veden v majetkové a účetní evidenci obce.

Technické zhodnocení x oprava, či údržba

věcný obsah má přednost před stavem formálně právním

Technické zhodnocení provedené na odpisovaném majetku

nejlépe již při pořizování technického zhodnocení DM zabezpečit informace o vlivu TZ na zbývající dobu používání zhodnocovaného dlouhodobého majetku, např. formou vyznačení této informace do dokumentace o technickém zhodnocení majetku - smlouvy, dodací listy, předávací protokoly ... (body č. 4.10. a 6.2. Českého účetního standardu č. 708)

ocenění jednotlivého dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, k jehož účtování a odpisování je oprávněna účetní jednotka (§55, odst. 3, vyhlášky č. 410/2009 Sb.)

Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku z majtkové a účetní evidence

k okamžiku uskutečnění účetního případu

příklady písemností : předávací protokol, smlouva (jiná písemnost) s vyznačením doručení návrhu na zápis katastrálnímu úřadu, písemnost o neexistenci stavby, doklad o fyzické likvidaci ...

Vyřazení staveb a pozemků nepřeceněných na RH z účetní evidence v návaznosti na jejich prodej

**vyřazení staveb (nepřeceněných na RH) k datu
podání návrhu na vklad do KN :**

MD 553 D 081 + MD 081 D 021

**vyřazení pozemků (nepřeceněných na RH) k datu
podání návrhu na vklad do KN :**

MD 554 D 031

Vyřazení staveb a pozemků přeceněných na RH z účetní evidence v návaznosti na jejich prodej

vyřazení stavby určené k prodeji na základě vnitřního dokladu (vyřazovacího protokolu) ve výši RH stavby:

MD 553 D 036

vyřazení pozemku určeného k prodeji na základě vnitřního dokladu (vyřazovacího protokolu) ve výši RH pozemku:

MD 554 D 036

Vyřazení staveb z účetní evidence v návaznosti na jejich demolici

vyřazení stavby v návaznosti na demolici na základě potvrzení o
neexistenci stavby:

MD 551

D 081 +

MD 081

D 021

Vyřazení DM z účetní evidence v návaznosti na jejich předání k výkonu práva hospodaření příspěvkové organizaci obce:

vyřazení drobného dlouhodobého majetku na základě rozhodnutí oprávněného orgánu a předávacího protokolu:

MD 088 D 028

vyřazení movitých věcí (022) na základě rozhodnutí oprávněného orgánu a předávacího protokolu:

MD 082 D 022

MD 401 D 022

Vyřazení DM z účetní evidence v návaznosti na jejich předání k výkonu práva hospodaření příspěvkové organizaci obce:

Vyřazení movitých věcí (022) pořizovaných pro PO a částečně hrazených z investiční dotace na základě rozhodnutí oprávněného orgánu a předávacího protokolu:

MD 082	D 022
MD 403	D 022
MD 401	D 022

Vyřazení DM z účetní evidence v návaznosti na jejich předání k výkonu práva hospodaření příspěvkové organizaci obce:

Vyřazení stavby na základě rozhodnutí oprávněného orgánu a návrhu na vklad do KN:

MD 081 D 021

MD 401 D 021

Vyřazení pozemku na základě rozhodnutí oprávněného orgánu a návrhu na vklad do KN:

MD 401 D 031

Vyřazení pozemků z účetní evidence v návaznosti na jejich darování

Vyřazení pozemku v návaznosti na darování na základě darovací smlouvy a návrhu na vklad do KN:

MD 401

D 031

Vyřazení pozemků z účetní evidence v návaznosti na Rozhodnutí Státního pozemkového úřadu o výměně pozemků

Vyřazení pozemků, ke kterým obec pozbývá vlastnické právo:

MD 554 D 031

Zařazení pozemků, ke kterým obec nabývá vlastnické právo:

MD 042 D 647

MD 031 D 042

Nejedná se o ekonomickou činnost, není předmětem DPH

Vyřazení staveb a pozemků z účetní evidence – majetkový vklad do obchodní společnosti zakládané obcí

Předpis závazku z titulu pořizování finanční investice k datu účinnosti smlouvy:

MD 043 D 368

Úhrada závazku vkladem pozemků a staveb k datu návrhu na zápis do KN:

MD 368 D 031

MD 081 D 021 + MD 368 D 021

Účtování o finanční investici k datu zápisu do OŘ:

MD 061 D 043

Vyřazení neupotřebitelného dlouhodobého nehmotného majetku – software - likvidací

**Vyřazení nevyužitelného software z majetkové a účetní evidence
na základě dokladu o fyzické likvidaci**

MD 551

D 073

MD 073

D 013

Vyřazení dlouhodobého finančního majetku – zánik společnosti s likvidací, převod cenných papírů (převod obchodního podílu)

**Vyřazení dlouhodobého finančního majetku z titulu zániku na
základě písemnosti dokladující zánik:**

MD 569 D 062

**Předpis pohledávky z titulu prodeje akcií (převodu cenných
papírů):**

MD 311 D 661

**Vyřazení akcií v návaznosti na předávací protokol, dokumentu
o zápisu akcií do seznamu akcionářů:**

MD 561 D 069

Vyřazení dlouhodobého finančního majetku – fúze sloučením

Účetní zobrazení fúze sloučením na základě zápisu fúze v
obchodním rejstříku:

MD 061/xxx (nástupnická společnost) D 061/xxx (zanikající s.)

Ing. Leona Kočařová, duben 2021
Odbor ekonomický Krajského úřadu Zlínského kraje
577 043 660, 731 555 126, leona.kocarova@kr-zlinsky.cz

